

Bệnh Do Răng Miệng Mà Ra

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

Thứ Bảy, 21 Tháng 3 Năm 2009 22:46

Y văn xưa nhắc nhở “Bệnh từng khố u nhố p” là có ý nói đến sự ăn uống không đúng cách sẽ đưa tới một số bệnh. Chúng hẳn ăn nhiều u hẳn vớ i nhu cớ u sẽ bở bở nh mớ p phì. Tiêu thụ quá nhiều chất béo đường vết sẽ bở bở nh tim mớ ch. Thức ăn không rửa sạch, nớ u chín nhiều vi khuẩn, siêu vi gây ra ngộ đở c thớ c phớ m, uớ ng nhiều u rớ u, hút nhiều u thuớ c lá tăng rớ i ro ung thớ miệng... Nhiều đâu có ai ngộ nhiều u bở nh hiớ m nghèo cũng có thớ bớ t nguớ n tớ rằng miệng. Chúng hẳn bở nh tiớ u đớ ng, bở nh tim mớ ch, bở nh phớ i, bở nh loãng xớ ng, bở nh thớ n, bở nh thớ p cớ p tình, mớ sanh non, con thiớ u ký...

Miệng

Miệng là cửa mớ phía trên cửa bớ máy tiêu hóa, bớ t đớ u tớ cớ p môi rớ i tớ i răng, lớ i, lớ i và hớ ng. Miệng có vai trò quan trọng trong sự tiêu hóa thức phớ m. Thức ăn đớ c răng nghiớ n nát, trớ n vớ i nớ c miệng, thành mớ t khớ i nhỏ nhỏ , mớ m mớ m đớ đớ a xuớ ng dớ dày. Ăn chậm, nhai kỹ giúp sự tiêu hóa dớ dàng.

Cũng tớ miệng, điều tớ amylase bớ t đớ u phân hóa ra đớ ng các chất tinh bớ t trong cớ m, trong hớ t đớ u. Cho nên nhai cớ m lâu ta thớ y có vớ ngớ t ngớ t lớ i.

Mớ i sanh, xoang miệng vớ i các mô mớ m nhớ môi, lớ i, vòm miệng, hai bên má đớ u không có vi khuẩn. Sinh ra, nớ m trong lòng mớ , ngớ m núm vú bú nhớ ng giớ t sẽ a đớ u tiên là lúc vi khuẩn bớ t đớ u xâm nhớ p vào miệng, nớ u mớ không lau sạch nhũ hoa. Rớ i tớ đó, vớ i sự ăn uống, chúng đớ ng, vi sinh vớ t trong miệng tăng đớ n.

Nhiều u ngớ i vớ n đình ninh là miệng mình là nớ i vô trùng, sạch sẽ , thớ m tho, nhớ t là sau khi đánh răng, xúc miệng vài lớ n trong ngày. Nhiều u tớ ng vớ y mà không phớ i vớ y.

Vì rớ t nhiều u nghiên cứu đã chớ ng mình rớ ng trong miệng cửa ta có cớ vài ba trăm lớ i vi sinh vớ t thớ ng trớ c trú ngớ , vắng lai. Có ngớ i ví miệng nhớ mớ t cánh rớ ng già vớ i lúc nhúc cớ nhiều u trăm tớ vi khuẩn. Nớ u không giớ gìn vớ sinh răng miệng, thì sẽ vi khuẩn trong miệng lên tớ i cớ ngàn tớ , nhiều u hẳn bớ t cớ nớ i nào trong cớ thớ , so vớ i mớ t diớ n tích nhớ bé chớ chớ a đớ c nớ m tay trung bình.

Vớ y thì làm sao mà chúng lớ i “xâm nhớ p xoang miệng bớ t hớ p pháp” đớ c nhớ vớ y?

Vi khuẩn, virus có khớ p mớ i nớ i chung quanh ta: trong không khí, trong nớ c uớ ng, trong rau thớ t trái cây, trên da, trong cớ n bã tiêu hóa. Mớ t sẽ gây ra bở nh, mớ t sẽ khác lành tính, hớ u ích. Chúng vào miệng khi ta hé môi hít thớ , khi ta ăn uống, khi miệng ngớ m ngón tay đớ , hôn ngớ i có bở nh.

Thớ c tâm mà nói, không phớ i tớ cớ các vi khuẩn trong miệng đớ u gây ra bở nh mà chớ có mớ t sẽ lớ i. Đó là các vi khuẩn nhuớ m mớ u đớ ng tính (Gram-positive) Lactobaccillus,

c- Viêm nướu và nha chu

Nướu là lớp mô liên kết dính và niêm mạc bao quanh chân và cổ răng.

Viêm nướu thông thường là do các mảng bám tích tụ kích thích, làm cho sưng lên, đỏ, chảy máu và đau. Chữa ngay, bệnh sẽ hết nhưng nếu để lâu, sẽ dẫn tới viêm nha chu với nhiều biến chứng răng và răng.

Hút thuốc lá, bệnh tiểu đường, tuổi cao, kém vệ sinh răng miệng, kém dinh dưỡng, khô miệng ... là những yếu tố làm nướu bị viêm nhiễm hơn.

Nha chu là các mô nâng đỡ, bảo vệ và nuôi dưỡng răng. Đó là xương răng (cementum), mô kết nối mô miệng trên mặt chân răng; xương ổ răng (alveolar bone) và xương hàm; màng nha chu (periodontal membrane) và nướu.

Trong bệnh nha chu, các thành phần này đều bị vi khuẩn tấn công, làm hao hụt. Bệnh thông thường nhất là viêm nha chu mãn tính tiếp diễn trên 35 tuổi. Nướu sưng, đỏ, chảy máu, tách xa răng, mô thành hình túi giữa răng và nướu, miệng có mùi hôi.

Bệnh chảy máu cổ họng viêm nha chu gồm có răng rụng, bệnh đái tháo đường, bệnh tiểu đường, sinh con thiếu hụt, tai biến não, bệnh hô hấp...

Bệnh xa miệng

Xoang miệng có liên hệ tới toàn bộ cơ thể. Do đó các bệnh của răng miệng có thể là biểu hiện của các bệnh thể thống, đồng thời cũng có thể là nguyên nhân gây ra một số bệnh của cơ thể.

Nguy cơ viêm gan do virus thông thường có các màng trong như trong miệng. Bệnh nhân nhiễm kháng HIV/AIDS hay bệnh nấm candida trong miệng. Bệnh nhân tiểu đường thông thường hay bệnh viêm nướu...

Nguy cơ lây, vi khuẩn gây bệnh răng miệng có thể lan truyền vào các bộ phận khác qua sự lây lan vi khuẩn trong dòng máu và dính tế bào chúng.

a- Bệnh Đái tháo đường tim

Ngoài các nguy cơ của đái tháo đường thông thường như cao huyết áp, cao cholesterol, huyết khối của hút thuốc lá, bệnh đái tháo đường tim còn do một số nguy cơ khác gây ra, trong đó có bệnh nha chu.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, người có bệnh nha chu đều bị bệnh tim mạch nhiều gấp đôi người bình thường.

Có nhiều lý thuyết đề cập liên hệ này.

Một giả thuyết cho là vi khuẩn tấn công lan vào dòng máu, bám vào các mảng cholesterol bám vào mạch tim, tạo ra máu cục, ngăn cản máu nuôi tế bào tim và dẫn tới cơn suy tim.

Giả thuyết khác nói là những tế bào phản ứng của viêm nha chu có tác động trực tiếp lên lớp tế bào lót mạch, gây ra sự xơ vữa động mạch này.

Một giả thuyết nữa căn cứ vào việc người bệnh nhiễm trùng miệng thông thường hay bệnh rụng răng. Không có răng, họ thường tránh những món ăn khó nhai và tiêu thụ món ăn có nhiều năng lượng và chất béo. Mà nhiều chất béo là yếu tố dẫn tới bệnh tim mạch.

Bệnh Do Răng Miệng Mà Ra

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý Đức
Thứ Bảy, 21 Tháng 3 Năm 2009 22:46

b- Viêm nhiễm trùng nội mô tim

Bệnh xảy ra khi vi khuẩn trong máu bám vào van tim bất bình thường hoặc mô tim đã bị tổn thương. Tuy rất hiếm gặp, nhiễm trùng này là bệnh ít khi xảy ra ở người có trái tim lành mạnh. Nhiễm huyết tương là do các vi khuẩn mà cấy tiếp xúc trong sinh hoạt thường ngày, đôi khi cũng do vi khuẩn sau các phẫu thuật miệng, ruột, cơ quan hô hấp, cơ quan bài tiết nội tạng. Việc dùng kháng sinh để phòng bệnh trước khi nhổ răng, nhổ bỏ răng chôn áp dụng khi bệnh nhân có các rỉ rỉ vào cửa tim, như là có tiến triển viêm nội mô tim, thay van tim nhân tạo, bệnh tim bẩm sinh.

Hội Tim Mạch Hoa Kỳ đề nghị là để tránh viêm nhiễm nội mô tim do vi khuẩn miệng, cần giữ vệ sinh răng miệng và đi khám nha sĩ đều đặn theo định kỳ.

c- Bệnh phổi

Vi khuẩn trong miệng có thể được hít vào phổi rồi gây ra các bệnh hô hấp như sưng phổi, đợt bội nhiễm đang bị viêm nhiễm nội tạng. Sưng phổi là bệnh hiếm gặp, nhiễm là người tuối cao và người già mà sức đề kháng suy yếu. Vi khuẩn thường gặp là Streptococcus pneumonia, Mycoplasma pneumonia và Hemophilus influenza, đôi khi các vi khuẩn yếm khí thuộc nhóm Actinomyces.

Bệnh nhân tiểu đường, người nghiện rượu thường bị viêm nội tạng và các vi khuẩn này rỉ rỉ hít vi khuẩn vào phổi.

Bác sĩ Nha khoa, Hardy Limeback, Đại học Toronto, nhận thấy rằng người già tiểu đường ít đi khám nha sĩ bị vong nhiễm nội tạng vì sưng phổi.

d- Bệnh tiểu đường

Kết quả nghiên cứu khoa học cho thấy bệnh nhân tiểu đường loại 1 thường hay bị viêm nhiễm nha chu hơn là người bình thường vì cấy cấy của họ dễ bị nhiễm trùng. Viêm nha chu cũng là một trong những biến chứng của tiểu đường.

Người có bệnh nha chu làm tăng đường huyết và tăng huyết áp của bệnh chuyển hóa này.

e- Sinh non, con thiếu ký

Trong thời kỳ mang thai, có nhiều thay đổi hormone người mẹ. Các thay đổi này có thể đưa tới viêm nội tạng răng mà không cần phải có các mảng bám răng.

Theo Viện Nha Khoa Hoa Kỳ, phụ nữ mang thai mà bị viêm nha chu sẽ sinh con sớm hơn hoặc con thiếu cân yếu hơn nhiều hơn.

Bác sĩ Dasanavake AP, Đại học Nha Alabama cho hay, kém vệ sinh răng miệng ở phụ nữ mang thai là một rỉ rỉ về sức khỏe của thai nhi và con thiếu cân, dưới 2500 gr.

Bác sĩ Steven Offenbacher, Trưởng Nha, Đại học North Carolina tại Chapel Hill kết luận là 18,2% các trẻ em sinh non, thiếu ký có nguyên nhân từ các bệnh răng. Do đó Hội Nha Chu Hoa Kỳ khuyến khích để phòng ngừa có thai nên đi khám răng miệng đều đặn.

g- Bệnh loãng xương

Kết quả nghiên cứu công bố trong Journal of Periodontology tháng 6 năm 2007 cho hay, phụ nữ bị viêm niêm mạc nha chu có nguy cơ hao xương xoang miệng, đặc biệt là răng, nếu không điều trị. Tác giả nghiên cứu, bác sĩ Renee M. Brennan, Đại học Buffalo, đã nghiên cứu estrogen để giải quyết vấn đề này.

Trong khi đó thì nghiên cứu do bác sĩ Brian H. Mullally, Đại học Queens, Bắc Á Nhĩ Lan, cho hay nha chu cũng đã sớm phụ nữ đang dùng thuốc viên ngừa thai dù không được lành mạnh.

Kết luận

Từ năm 1998, Viện Nha Chu Hoa Kỳ đã phát động một chương trình hàng đầu để cho quần chúng vững chắc liên hệ giữa nha chu và bệnh răng miệng với các bệnh viêm mãn tính như tiểu đường, tim mạch, suy giảm miễn dịch... Do đó, điều trị viêm miệng không những giúp quy định các bệnh tật khác mà còn giúp điều trị các bệnh liên hệ khác.

Điều trị, giữ gìn và sinh răng miệng cũng rất quan trọng.

Hội Nha Khoa Nghiên cứu pháp định như sau:

- Đánh răng ít nhất hai lần mỗi ngày với kem có chất fluoride
- Thay bàn chải mỗi 3-4 tháng hoặc khi thấy đầu bàn chải tòn ra.
- Dùng sợi chỉ lau sạch kẽ răng để loại bỏ mảng bám vi khuẩn dính ở đây, mà bàn chải không tới được. Nếu dùng chỉ cần cẩn thận đừng dùng chỉ răng quan trọng hơn là đánh răng với bàn chải.
- Dinh dưỡng cân bằng, đầy đủ. Giữ gìn vệ sinh ăn uống.
- Khám nha sĩ theo định kỳ để khám rửa răng.

Ngoài ra để tránh vi sinh vật xâm nhập xoang miệng, nên rửa tay sau khi đi vệ sinh, trước khi ăn uống, không nên đưa tay vào miệng.

Những lời khuyên xem ra cũng dễ làm và cũng không tốn kém gì cho lắm. Thực hiện được, không những tránh được bệnh tật mà còn có hàm răng trắng đẹp, giúp cho nụ cười tươi tắn, góp phần một chút hom hem, đừng nói ít thì phò.

Đúng như các câu nói: “Cái răng cái tóc là góc con người” vậy.

www.nguyenyduc.com

www.yduocngaynay.com